

RELACJA Z KONFERENCJI W OPOLU.

W dniu 4 stycznia 2007 r. spotkaniem w Opolu zainaugurowany został cykl wojewódzkich konferencji poświęconych gminnej polityce energetycznej, ze szczególnym uwzględnieniem roli, jaką w funkcjonowaniu gminy i jej samorządu winien spełniać „Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe”.

Marszałek Województwa Opolskiego **Pan Józef Kotyś**, obejmując swoim patronatem konferencję w Opolu, podziękował za podjęcie inicjatywy upowszechniającej wiedzę i świadomość wśród przedstawicieli jednostek samorządu lokalnego w tym trudnym obszarze wiedzy.

Pan Jacek Kichman – Departament Gospodarki i Infrastruktury Urzędu Marszałkowskiego - przedstawił zasady, na podstawie których będą oceniane projekty oraz wielkości środków, które w ramach drugiego projektu RPO 2007-2013 będą przeznaczone na cele energetyczne w województwie opolskim. Zwrócił szczególną uwagę na to, że maksymalną ocenę uzyska ten samorządowy projekt, który będzie wynikał z aktualnego „Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe”.

Niedobrym zjawiskiem jest brak aktywności gmin w przystępowaniu do sporządzania „Projektów założeń...”. Wyraził zaniepokojenie postępowaniem gmin przygotowujących się do tworzenia projektów. Nie korzystają one ze źródeł, które poparte stosownymi badaniami naukowymi pomagają we właściwym i kompleksowym podejściu do rozwiązania problemu. Departament Gospodarki i Infrastruktury posiada strategiczne opracowania dotyczące województwa opolskiego i zaprasza wszystkie jednostki samorządu lokalnego do korzystania z tych materiałów.

Problemem części istniejących „Projektów założeń...” jest ich jakość. Te, o słabej jakości są w gminie niewykorzystywane i jako takie stają się dokumentem zbędnym, których celowości istnienia, a tym bardziej aktualizowania, nikt nie widzi potrzeby.

Prawo Energetyczne nakłada na gminy obowiązek, aby w ramach zadania własnego stworzyły dobry jakościowo „Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe”, który w konsekwencji powinien przynosić gminom korzyści ekonomiczne, planistyczno-rozwojowe, decyzyjne. Pozwala on również spojrzeć na problemy energetyczne gminy z aspektu aktywizacji społecznej, zawodowej mieszkańców - i co równie ważne - z punktu zagwarantowania im bezpieczeństwa w sytuacjach awarii systemów energetycznych.

Kończąc stwierdził:

„Zagwarantowanie nowoczesnej infrastruktury technicznej, w tym tej związanej z sektorem energetycznym jest jednym z zasadniczych elementów konkurencyjności gminy, warunkującym dalsze możliwości jej rozwoju społeczno – gospodarczego, w tym rozwoju ukierunkowanego m.in. na: aktywizację środowisk lokalnych, powstawaniem nowych miejsc pracy, obniżeniem kosztów eksploatacji, rozbudowy lokalnej zdecentralizowanej energetyki a także podniesienie bezpieczeństwa energetycznego.

Tylko prawidłowa gospodarka energetyczna oparta na nowoczesnych technologiach, innowacyjności oraz pełnych i kompleksowo przygotowanych strategiach w tych obszarach zapewni bezpieczeństwo wytwarzania, przesyłu i odbioru wszelkich rodzajów energii.”

Pan Jacek Walski – Agencja Marketingowa „PREDA” - opierając się na analizie danych statystycznych wskazał miejsce województwa opolskiego i opolskich gmin w systemie energetycznym Polski.

I tak:

- województwo opolskie znajduje się na 12 miejscu w Polsce w ilości gospodarstw domowych wyposażonych w sieć gazowniczą (wyposażenie w sieć gazowniczą w miastach – 6 miejsce w Polsce, wyposażenie w sieć gazowniczą na wsi – 12 miejsce w Polsce)
- województwo opolskie znajduje się - ze wskaźnikiem 89 % - na 1 miejscu w ilości gospodarstw domowych wyposażonych w ciepłą bieżącą wodę
- województwo opolskie znajduje się na 12 miejscu w Polsce w ilości gospodarstw domowych korzystających ze zbiorowego centralnego ogrzewania. Niedostatek ten uzupełniony jest aktywnością mieszkańców Opolszczyzny, dzięki którym województwo opolskie plasuje się na 1 miejscu w Polsce w ilości gospodarstw domowych korzystających z indywidualnego centralnego ogrzewania.

Z zestawienia jednak wszystkich danych wynika, że w pierwszej dziesiątce gmin w Polsce, tylko w jednej kategorii można znaleźć gminę z Opolszczyzny. Wśród gmin miejsko -wieskich na 8 miejscu znajduje się Nysa, która w ogólnopolskim rankingu zajmuje dopiero 161 pozycję. Gmina Świdnik w tym zestawieniu zajmuje pierwsze miejsce w Polsce, gdzie gospodarstwa domowe najlepiej są zaopatrzone w nośniki energii. Wskaźnik w tej gminie jest bliski noty maksymalnej.

W kontekście wyników kontroli NIK, która wykazała brak spójności dokumentów rozwojowych gmin, ze względu na to, że gmina nie posiada „Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe” wyjaśnione zostały podstawy prawne i zależności, jakie według obowiązującego prawa istnieją pomiędzy poszczególnymi dokumentami.

W województwie opolskim na 71 gmin, 30 gmin posiada omawiany dokument. Wskaźnik w wysokości 42% stawia Opolszczyznę na 3 miejscu w kraju. Niestety wartość tej pozycji dyskredytuje to, że 20 gmin sporządziło „Projekt założeń...” przed rokiem 2003, co czyni je już mocno nieaktualnymi. Stąd można stwierdzić, że aktualny plan posiadają:

Gmina	Rok sporządzenia
gm. m-w. Zdzeszowice	2003
gm.w. Branice	2003
gm. m-w. Korfantów	2004
gm. m-w. Leśnica	2004
gm. m-w. Ozimek	2004
gm.w. Łubniany	2004
powiat Opole	2004
gm.w. Rudniki	2005
gm.w. Skoroszyce	2005
gm.w. Walce	2005

Część szkoleniową rozpoczął **Pan Witold Skorulski** – Centrum Wspierania Projektów Europejskich sp. z o.o. - przedstawiając:

- potencjalne możliwości dofinansowania projektów samorządu gminnego w ramach Narodowej Strategii Spójności
- inne możliwości dofinansowania projektów gminnych
- sposoby finansowania „projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe”
- finansowanie inwestycji realizowanych w ramach gminnych projektów energetycznych.

Dobór partnera, który sporządzi właściwą konstrukcję finansową i będzie sprawował opiekę nad prawidłowym wdrażaniem projektu jest jedną z podstawowych decyzji gwarantujących sukces przedsięwzięcia. Ustawa o partnerstwie publiczno - prywatnym pozwala jednostkom samorządu lokalnego na korzystanie z doświadczeń wykwalifikowanych przedsiębiorstw prywatnych dla uzyskania korzyści publicznej.

Pan Arkadiusz Osicki – Fundacja na Rzecz Efektywnego Wykorzystania Energii -odpowiedział w swoim wystąpieniu na podstawowe pytanie „Jak zbudować dobry plan?”

Przedstawiona została metodologia związana z określeniem zadań gminy w ramach przygotowań do sporządzenia „Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe”. Zidentyfikowano również problemy, których rozwiązanie pozwala na sprawne, rzeczowe i kompetentne stworzenie podwalin inwentaryzacyjnych, co w znacznym stopniu przyspiesza prace nad sporządzeniem części planistycznej. O wartości tworzonego dokumentu świadczyć będą doświadczenia wybranej do opracowania firmy. Istotnym elementem w procesie opracowania „Projektu założeń...” w fazie wskazania alternatywnych dróg rozwoju gminy jest zindywidualizowanie możliwości na podstawie

wszystkich naukowych opracowań dotyczących regionu z uwzględnieniem tendencji, jakie na rynku energetycznym wskazują perspektywę jej rozwoju.

Pan Mariusz Bogacki - Fundacja na Rzecz Efektywnego Wykorzystania Energii – przedstawił sposoby dywersyfikacji źródeł zaopatrzenia gminy w nośniki energetyczne. Omawiając tematykę odnawialnych technologii energetycznych zapoznał uczestników spotkania z następującymi zagadnieniami:

- Czysta energia – definicja
- Typowe potrzeby energetyczne budynków
- Zastosowania technologii OZE w budynkach
- Przegląd technologii OZE
- Ocena opłacalności – rachunek ekonomiczny
- Źródła finansowania

FEWE współpracując z Ministerstwem Zasobów Naturalnych Kanady przetłumaczyło i wprowadziło na rynek Polski narzędzie pozwalające na obiektywną ocenę opłacalności wprowadzenia na określonym terenie technologii OZE. Jest to narzędzie, które daje możliwość uzyskania czytelnej informacji na temat oferty producenta, który jest zainteresowany wprowadzeniem swojej technologii w określonej gminie. Po wprowadzeniu danych przedstawianych zwykle w ofercie, uzyskamy niezależny wynik, jasny nawet dla tych, którzy z problemami energetycznymi stykają się sporadycznie. Uczestnicy konferencji mieli możliwość zapoznania się z modułami tego narzędzia.

Pani Magdalena Gąsior – Bank Ochrony Środowiska S.A. – wskazała na istotne elementy montażu finansowego, jako niezbędnego elementu każdej inwestycji. Doświadczenia Banku w finansowaniu projektów dotyczących alternatywnych źródeł energii, stawiają tę instytucję na czele instytucji finansowych w kraju, które współfinansują projekty proekologiczne. Pozwala to na pomoc samorządom lokalnym w realizacji projektów przy pomocy nie tylko krajowych i unijnych źródeł finansowania, ale również pochodzących z pomocy konkretnych krajów. Przedstawiając źródła finansowania, zwróciła uwagę na niedoceniane obligacje komunalne.

Najnowocześniejszym w Polsce sposobem finansowej pomocy we wdrażaniu projektów związanych z ochroną środowiska, jakie BOŚ S.A. promuje to TPF (Formuła Trzeciej Strony) i PPP (Partnerstwo Publiczno-Prywatne). Rozwiązania te przenoszą niektóre obowiązki gminy na wyspecjalizowanych partnerów ze sfery prywatnej, pozwalając na rozliczenie udzielonej pomocy z uzyskanych oszczędności kosztów eksploatacyjnych a równocześnie na partycypowanie w zyskach tych podmiotów.

Aby odnieść się do roli, jaką ma do spełnienia samorząd gminy w nowej sytuacji energetycznej, która powstaje na skutek liberalizacji rynku energetycznego **Pan Jacek Walski** przedstawił unormowania prawne i zasady obowiązujące w Polsce, wynikające z Dyrektywy Unijnej 2003/54WE.

Uczestnicy konferencji, dzięki przesłanym materiałom, mieli możliwość zapoznania się z ofertą firmy „**IMPET – systemy ekologiczne**” (www.impet.net.pl), oferującej „SŁONECZNE doładowania”.

Gościem specjalnym konferencji był **Ksiądz dr Jerzy Dzierżanowski** – Dyrektor Diecezjalnej Fundacji Obrony Życia, który przedstawił problemy opolskiego Domu Samotnej Matki, zwracając się równocześnie z apelem do władz samorządowych o rozpropagowanie wśród mieszkańców miast i wsi Opolszczyzny możliwości podarowania 1% swojego podatku na pomoc kobietom znajdującym się w dramatycznej sytuacji jednocześnie próbującym dobrze samotnie wychować dzieci.

Przychylając się do tego apelu podajemy poniżej numer konta Diecezjalnej Fundacji Obrony Życia:

WBK I Oddział w Opolu 67 1090 2138 0000 0005 5600 0551

Kontakt z Domem Matki i Dziecka:

45-532 Opole-Grudzice, ul. Masłowskiego 1, tel 077 45 40 760

W tym miejscu chciałbym podziękować **Pani Iwonie Walskiej-Lukas**, za sprawne prowadzenie konferencji, wszystkim prelegentom, za ich profesjonalizm i przystępność w przedstawieniu niełatwej tematyki; moim współpracownikom, obsługującym konferencję.

Szczególne podziękowania należą się **Panu Jackowi Kichmanowi**, za pomoc przy organizacji tego przedsięwzięcia.

Galerię zdjęć możemy oglądać dzięki **Panu Bogumiłowi Krzysztoniowi** – Zakład Fotograficzny B. Krzysztoń z Opola.

Spośród 41 opolskich gmin, które nie posiadają „Projektów założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe” zadeklarowało swój udział w konferencji 34 gminy, z czego i na konferencję dotarli przedstawiciele 24 gmin.

Prawo Energetyczne nie określa terminu stworzenia „Projektów założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe”.

Za zrozumienie wagi problemu i uczestnictwo w jedynym w Polsce projekcie, gdzie prawo poprawiane jest bez jego zmiany, podziękowania należą się władzom gmin: **Bielawa, Brzeg, Byczyna, Dobrodzień, Dobrzeń Wielki, Gorzów Śląski, Jemielnica, Kamiennik, Kluczbork, Krapkowice, Lasowice Wielkie, Lewin Brzeski, Lubrza, Łambinowice, Murów, Namysłów, Nysa, Paczków, Pokój, Polska Cerkiew, Strzelce Opolskie, Tułowice, Turawa, Zębowice**, których przedstawiciele w konferencji uczestniczyli.

Pomimo dokonanych zgłoszeń na konferencję nie dojechali przedstawiciele gmin: **Cisek, Domaszowice, Kolonowskie, Komprachcice, Olszynka, Pakość, Praszka, Prószków, Skarbimierz, Strzeleczyki**.

Ubolewać należy, że obojętne temu tematowi pozostały władze samorządowe gmin: **Biała, Dąbrowa, Izbicko, Kietrz, Lubsza, Olesno, Otmuchów, Pawłowiczki, Popielów, Radłów, Reńska Wieś, Świerczów, Tarnów Opolski, Ujazd, Wilków, Zawadzkie**.

Tym bardziej jest to niepokojące, że gminy te nie posiadają „Projektów założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe”.

Opracował
Jacek Walski